

Diederik Bosscha, Chris Jan Geugies & Huub Purmer

Voor de  
docent die  
ook student  
durft te zijn.

# your ideal classroom

Een boek over het ontwerpen &  
faciliteren van onderwijs dat raakt

# Colofon

EEN UITGAVE VAN

Dock20

TITEL

Your Ideal Classroom

Een boek over het ontwerpen & faciliteren van onderwijs dat raakt

AUTEURS

Diederik Bosscha, Chris Jan Geugies & Huub Purmer

GRAFISCH ONTWERP

Marloes de Laat Grafisch ontwerp

FOTO'S

La Luuz Fotografie

DRUK

Booxs, 1e druk

ISBN

978-90-9032363-3

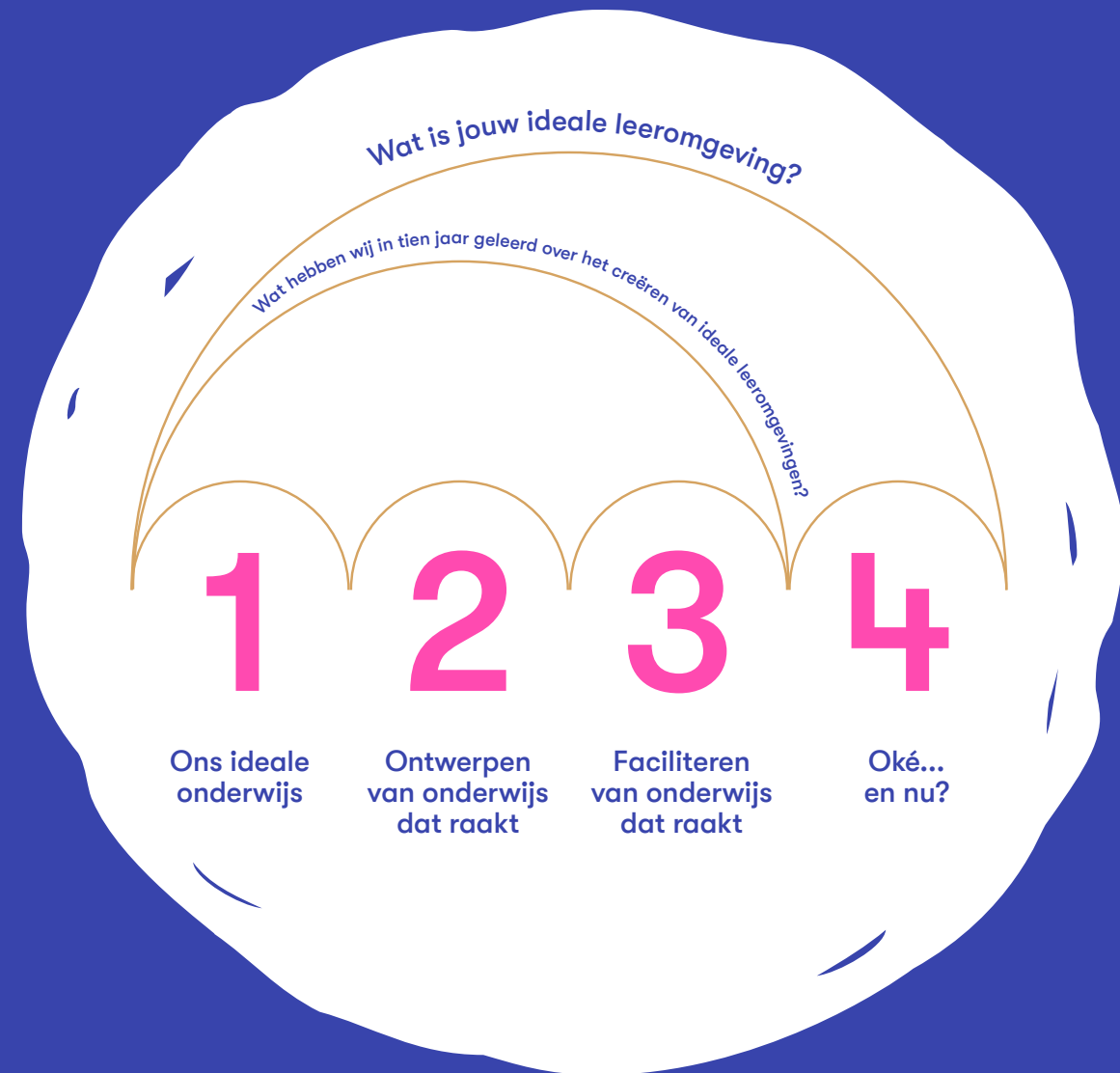
CREATIVE COMMONS

Wij stimuleren anderen om ons werk te kopiëren, te verspreiden en verder te brengen. Want samen worden we slimmer.

© 2019 Dock20

[www.dock20.org](http://www.dock20.org)

# Inhoud



# Inhoud

Colofon	2
Voorwoord	6
De reis van Dock20	11

## 1. Ons ideale onderwijs

Wat is volgens ons een ideale omgeving?	16
Onze 9 uitgangspunten	17
1. Leren gaat over mensen	19
2. We gebruiken de wijsheid, kennis en ervaringen van de groep	21
3. We vragen om betrokkenheid en eigenaarschap	23
4. We schakelen tussen hoofd, hart en handen	25
5. Be over-prepared and under-structured	27
6. We zorgen voor onszelf, elkaar en de ruimtes waarin we leren	29
7. We hebben niet alle antwoorden, maar stellen wel de juiste vragen	31
8. We luisteren om te leren	33
9. We nodigen plezier en ontspanning uit	35
De Four Fold Practice	36
De ruimtes waarin wij leren	40
Het Two Loop Model	46
Het Chaordisch Pad	52
Conclusie	56

## 2. Ontwerpen van onderwijs dat raakt

Ontwerpen van onderwijs dat raakt	61
Onze ontwerpprincipes	62

Ontwerpmethodieken	65
1. IDoARRT	66
2. Leerbogen	70
3. Het 5E-Model	76
4. Waarderend Onderzoek	81
5. The Diamond of Participation	84
Conclusie	87

## 3. Faciliteren van onderwijs dat raakt

Faciliteren van onderwijs dat raakt	91
De docent als leraar, coach, begeleider, host ...	92
Methodieken	
1. Check-in en Check-out	95
2. Blind Tekenen	99
3. Het Vacaturebord	102
4. Open Space	106
5. Kenniscafé	114
6. Wereldcafé	118
7. Harvesting	121
8. Vissenkomp	124
9. Waarderend Interview	128
10. Journaling	132
11. Energizers	135
12. Hulpvragenmarkt	137

## 4. Oké... en nu?

Dit hoofdstuk is voor jou en wordt daarom geschreven door jou!	141
Nawoord	164
Drie mannen met een missie	166



Hallo  
lerende,

Als kind ging je naar de basisschool. Je was leerling op een middelbare school. Je deed als student een vervolgopleiding. En de kans is groot dat jij als lezer van dit boek nog steeds actief bent binnen het (hoger) onderwijs.

Er is vrijwel niemand in Nederland die geen persoonlijke ervaring heeft met onderwijs. Dat maakt onderwijs zo bijzonder. We hebben allemaal beelden bij de woorden school, klaslokaal en docent. Ons idee over onderwijs is vaak sterk gekleurd door onze eigen schoolcarrière en door wat algemeen wordt gezien als 'goed onderwijs'.

Dit boek is een poging om ons beeld van onderwijs een beetje op te rekken. Om te ontdekken wat er nog meer mogelijk is. Om te helpen aannames over onderwijs los te laten, zodat er ruimte ontstaat voor nieuwe invalshoeken en ideeën.

Dit boek is bedoeld voor de onderwijsprofessional bij wie het knaagt, die worstelt, die zoekt. Die in zijn eigen lespraktijk het idee heeft dat het anders kan, dat het anders moet. Het is voor de onderwijsprofessional die graag nieuwe dingen uitprobeert, wil vernieuwen en innoveren. En die daar niet genoeg van krijgt.

Het is ook geschreven voor de onderwijsmanager die zich verantwoordelijk voelt voor haar docententeam en haar leerlingen en studenten. Die de noodzaak voelt om iets in gang te zetten, maar misschien nog zoekende is welke manier daarbij passend en effectief is.

In dit boek nemen wij je mee in onze reis tot dusver. Een decennium lang experimenteren we nu met nieuwe manieren van leren en onderwijs. We willen de inzichten delen die we in al die jaren hebben opgedaan. Daarbij voelen we ons trots en dankbaardat we dit werk mogen doen en dat dit zo velen heeft geïnspireerd om hun onderwijspraktijk een beetje mooier te maken.